

หลักหมุดฝังเมือง

หลักหมุดฝังเมือง คือ ถาวรวัตถุที่สร้างขึ้นมาโดยการฝังหรือตอกลงไปในพื้นที่ดิน ซึ่งมั่นคงแข็งแรงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงาน และควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือแสดงพิกัดที่ตั้งของตำแหน่งที่หลักหมุดนั้นตั้งอยู่ ทั้งพิกัดทางราบและพิกัดทางตั้ง (ค่าความสูงเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง) โดยใช้เป็นจุดโยงยึดหรืออ้างอิงค่าพิกัด

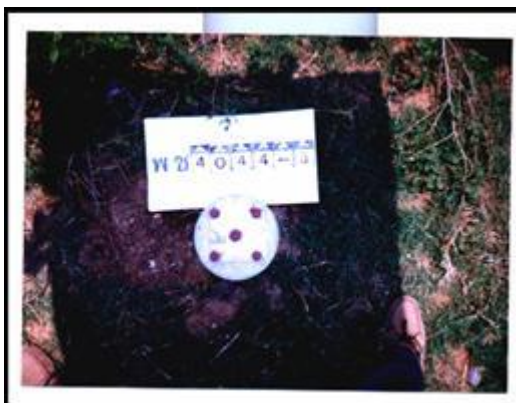
หลักหมุดฝังเมืองแบ่งออกเป็น 6 ประเภท

1. หลักหมุดฝังเมืองแนวถนนบังคับในผังเมืองรวม
2. หลักหมุดฝังเมืองสำหรับการแผนที่
3. หลักหมุดฝังเมืองเพื่ออ้างอิงแนวเขต ผังเมืองรวม แนวเขตสี
4. หลักหมุดฝังเมืองเพื่ออ้างอิงพิกัด อบต.
5. หลักหมุดฝังเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ
6. หลักหมุดฝังเมืองการระดับถาวรชั้นที่ ๑

1. หลักหมุดฝังเมืองแนวถนน บังคับในผังเมืองรวม

เป็นหลักหมุดฝังเมือง ที่ปักใน ตำแหน่งศูนย์กลางของถนนบังคับซึ่งเมื่อ ผังเมืองรวมได้ออกเป็น กฎกระทรวงมีผลบังคับใช้เป็น กฎหมายแล้ว จะมีการพัฒนา ให้เป็นไปตามผังเมืองรวมด้วยการเวนคืนและ ก่อสร้างถนนดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาบังคับใช้ของกฎหมายต่อไป

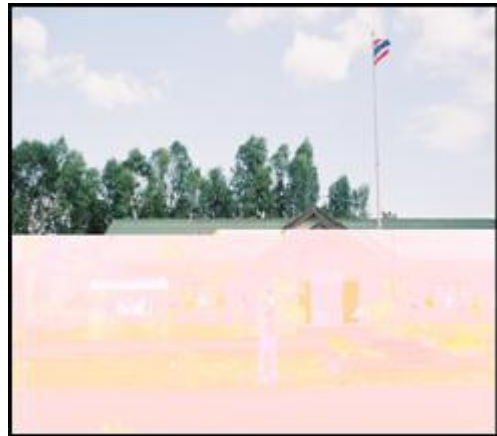
2. หลักหมุดฝังเมืองสำหรับการแผนที่

เป็นหลักหมุดฝังเมืองที่ใช้ประโยชน์ในการกำหนดจุดควบคุมรูปถ่ายทางอากาศ (Ground Control Point) สำหรับใช้ตั้งราคาพิกัดในการปรับแก้ความบิดเบี้ยวของรูปถ่ายทางอากาศ ด้วยวิธี Photogrammetry ต่อไป

3. หลักหมุดฝังเมืองเพื่ออ้างอิงแนวเขต ฝังเมืองรวมแนวเขตคือการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละสี

ซึ่งแต่เดิมใช้อ้างอิงจากแนวถนนโครงการในผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งทำให้ไม่สามารถชี้ตำแหน่งแนวเขตที่แน่ชัดในพื้นที่ได้ดังนั้นจึงมีการสร้างหลักหมุดฝังเมืองที่รู้ค่าพิกัดไว้ในพื้นที่และดำเนินการบรรยายเขตโดยอ้างอิงจากหลักหมุดฝังเมือง และค่าพิกัดระบบ UTM

4. หลักหมุดฝังเมืองเพื่ออ้างอิงพิกัด อบต. เป็นหลักหมุดฝังเมืองที่สร้างขึ้นเพื่อกำหนดตำแหน่งพิกัดของ อบต. โดยจะดำเนินการสร้างหน้าที่ทำการ อบต. เป็นหมุดคู่ ระยะห่างประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ เมตร ซึ่งจะมีประโยชน์ในการออกงานรังวัดด้วยกล้องสำรวจจากหลักหมุดฝังเมือง

5. หลักหมุดฝังเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ

เนื่องจากหลักหมุดฝังเมืองที่สร้างไว้ทั้ง ๔ ประเภทเหล่านี้ถูกทำลาย และสูญหายเป็นจำนวนมากจึงได้มีแนวความคิดที่จะสร้างหลักหมุดฝังเมืองที่เป็นลักษณะหลักหมุดที่ถาวรและสวยงามทั่วทุกจังหวัด จังหวัดละหมุดใช้เพื่อการฝังเมือง สำหรับอ้างอิงและตรวจสอบค่าพิกัดกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้ง ประกอบกับปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีแห่งการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ กรมโยธาธิการและผังเมือง จึงขอร่วมเฉลิมฉลองพระราชพิธีมหามงคลพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยในกรุงเทพมหานครได้สร้างไว้ที่กรมโยธาธิการ และผังเมือง และในจังหวัดอื่น ๆ อีก ๗๕ จังหวัด ได้สร้างไว้บริเวณที่มีความสง่างาม และบริเวณที่เป็นสัญลักษณ์ของเมือง ได้แก่ บริเวณหน้าศูนย์ราชการหรือสวนสาธารณะ ประจำเมืองเพื่อแสดงพิกัดที่ตั้งของเมืองและใช้ประโยชน์อื่น ๆ

6. หลักหมุดฝังเมืองการระดับถาวรชั้นที่ ๑ เป็นการกำหนดตำแหน่งหมุดระดับน้ำทะเลสูงสุด เพื่อใช้อ้างอิงแนวถอยล่น การขออนุญาตก่อสร้างอาคารริมชายฝั่งทะเลและปรับปรุงฟื้นฟู พื้นที่ประสบภัยจากเหตุการณ์สึนามิ

หมุดหลักฐานของหน่วยงานที่กรมโยธาธิการและผังเมืองใช้อ้างอิงเพื่องานผังเมือง

1. หมุดหลักฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. หมุดหลักฐานกรมแผนที่ทหาร

3. หมุดหลักฐานการระดับชั้นที่ 1 กรมแผนที่ทหาร

4. หมุดหลักฐานด้วยดาวเทียม GPS กรมแผนที่ทหาร

5. หมุดหลักฐานด้วยดาวเทียม GPS กรมที่ดิน

หลักหมุดฝังเมืองเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542

สร้างขึ้นเพื่อแสดงพิกัดที่ตั้งของเมือง จำนวน 81 แห่ง และใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ เป็นหมุดหลักฐานในการอ้างอิงค่าพิกัดสำหรับกิจกรรมแผนที่ เช่น การปรับปรุงข้อมูลแผนที่ให้ทันสมัย การหาค่าพิกัดที่ถูกต้องของอาคาร ถนน และกิจการสาธารณูปโภคที่เกิดขึ้นใหม่ใช้สำหรับงานรังวัด เช่น การขึ้นรูปแปลงที่ดินสำรวจเวนคืนที่ดิน ใช้สำหรับใช้โยงยึด และอ้างอิงค่าพิกัดและระดับในการสำรวจด้านวิศวกรรมรวมทั้งการใช้เป็นหมุดควบคุมงานรูปถ่ายทางอากาศ โดยได้รับอนุญาตจากราชเลขาธิการ สำนักพระราชวังให้ประดับตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542

เนื่องจากหลักหมุดฝังเมือง มีประโยชน์อย่างมากในด้านต่างๆ และเป็นหลักฐานอ้างอิงพิกัดในการควบคุม ตามกฎหมาย ได้แก่ กฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ซึ่งสาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ จึงได้แสดงค่าพิกัดทางราบ และทางตั้ง (ค่าความสูงเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง) ไว้ที่หลักหมุดฝังเมืองเฉลิมพระเกียรติ ฯ ดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

ที่ตั้งหลักหมุดฝังเมืองเฉลิมพระเกียรติ :

- พระราชวังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
- พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่
- พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร
- พระตำหนักทักษิณราชินิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการภูฟ้าพัฒนาในพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ.บ่อเกลือ จ.น่าน
- กรุงเทพมหานคร บริเวณ กรมโยธาธิการและผังเมือง ถ.พระราม 9
- จ.สมุทรปราการ บริเวณสวนสาธารณะของเทศบาลหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัด
- จ.นนทบุรี บริเวณอุทยานมกุฏมรยมสราญ
- จ.ปทุมธานี บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติฯ ร.9
- จ.พระนครศรีอยุธยา บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.อ่างทอง บริเวณริมเขื่อนแม่น้ำเจ้าพระยา หน้าที่ว่ากรมอำเภอเมืองฯ
- จ.ลพบุรี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.สิงห์บุรี บริเวณสวนหย่อมหลังศาลหลักเมือง
- จ.ชัยนาท บริเวณสวนหย่อม หน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.สระบุรี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ชลบุรี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ระยอง บริเวณหน้าสวนศรีเมือง เทศบาลเมืองระยอง

- จ.จันทบุรี บริเวณสวนสาธารณะสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- จ.ตราด บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ฉะเชิงเทรา บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ปราจีนบุรี บริเวณสนามหน้าศูนย์ราชการ
- จ.นครนายก บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.สระแก้ว บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.นครราชสีมา บริเวณหอนาฬิกาหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.บุรีรัมย์ บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- จ.สุรินทร์ บริเวณอนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง
- จ.ศรีสะเกษ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด (หลังเก่า)
- จ.อุบลราชธานี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ยโสธร บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ชัยภูมิ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.อำนาจเจริญ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.หนองบัวลำภู บริเวณสวนป่าไม้มงคลเฉลิมพระเกียรติฯ
- จ.ขอนแก่น บริเวณลานหมอนชิด ริมบึงแก่นนคร
- จ.อุดรธานี บริเวณข้างหอนาฬิกาหนองประจักษ์
- จ.เลย บริเวณสวนหย่อม 60 ปี มหาราชินี หน้าเทศบาลเมืองเลย
- จ.หนองคาย บริเวณสวนสาธารณะหนองถีน
- จ.มหาสารคาม บริเวณข้างประตูทางเข้าหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ร้อยเอ็ด บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.กาฬสินธุ์ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.สกลนคร บริเวณสวนสาธารณะหน้าประตูเมืองสกลนคร
- จ.นครพนม บริเวณลานเอนกประสงค์ด้านหน้าในสวนหลวง ร.9
- จ.มุกดาหาร บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติกาญจนาภิเษก
- จ.เชียงใหม่ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ลำพูน บริเวณสวนสาธารณะเทศบาลเมืองลำพูน ริมแม่น้ำกวัง
- จ.ลำปาง บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.อุตรดิตถ์ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.แพร่ บริเวณสวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติฯ
- จ.น่าน บริเวณหน้าสวนสาธารณะสวนศรีเมือง
- จ.พะเยา บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด

- จ.เชียงใหม่ บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ สถาบันราชภัฏฯ
- จ.แม่ฮ่องสอน บริเวณท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน
- จ.นครสวรรค์ บริเวณสนามหญ้าในสำนักงานเทศบาลนคร นครสวรรค์
- จ.อุทัยธานี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด (หลังใหม่)
- จ.กำแพงเพชร บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ตาก บริเวณสนามหญ้าหน้าศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- จ.สุโขทัย บริเวณลานอเนกประสงค์ริมแม่น้ำ่านฝั่งตะวันตก ในสวนหลวง ร.9
- จ.พิจิตร บริเวณสวนหย่อมริมบึงสีไฟ
- จ.เพชรบูรณ์ บริเวณสระกลางเมือง
- จ.ราชบุรี บริเวณสวนสาธารณะจักรีอนุสรณ์สถาน
- จ.กาญจนบุรี บริเวณหน้าเทศบาลเมือง สวนสาธารณะ รัชกาลที่ 3
- จ.สุพรรณบุรี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.นครปฐม บริเวณสวนหย่อม หอนาฬิกาทางเข้าเมือง
- จ.สมุทรสาคร บริเวณสวนสุขภาพ 60 พรรษา มหาราชินี
- จ.สมุทรสงคราม บริเวณศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ดอนหอยหลอด
- จ.เพชรบุรี บริเวณลานชมวิวยายหัดชะอำ
- จ.ประจวบคีรีขันธ์ บริเวณศาลหลักเมือง
- จ.นครศรีธรรมราช บริเวณสวนสาธารณะสนามหน้าเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ
- จ.กระบี่ บริเวณสวนสาธารณะธารา
- จ.พังงา บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ
- จ.ภูเก็ต บริเวณวงเวียนศูนย์ราชการ คลองเกาะผี
- จ.สุราษฎร์ธานี บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ระนอง บริเวณหน้าห้องสมุดประชาชน
- จ.ชุมพร บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด (หลังใหม่)
- จ.สงขลา บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.สตูล บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.ตรัง บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.พัทลุง บริเวณสวนกาญจนาภิเษก
- จ.ปัตตานี บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
- จ.ยะลา บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด
- จ.นราธิวาส บริเวณหาดนราทัศน์ 120

ข้อมูลโดย : ส่วนสำรวจ สำนักวิศวกรรมผังเมือง กรมโยธาธิการและผังเมือง 0-22018113